

DM

röviden

Nemesfűz Köröstarcsáról

Az Erdőgazdasági Fűz- és Kósárpári Vállalat köröstarcsai telepén 159 hektáron termelik a kósárfonáshoz nélkülözhetetlen nemesfűzet. Képünkön: Szállítás előtt szortírozják a kényeket.

Sokfelé eső

Várható időjárás péntek estig: Többnyire erősen felhős idő, sokfelé esővel, zivatarral. Mérsékelt, időnként megélénkülő, néhány helyen átmenetileg megerősödő déli, délnyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 25 fok körül.

SZEGEDI TUDÓSOK KÜLFÖLDÖN

A József Attila Tudományegyetem természettudományi karáról dr. Ketskeméty István egyetemi tanár és dr. Kozma László egyetemi docens tudományos megbeszélésekre Minszkbe utazott.

DIPLOMAOSZTÁS

Az Élelmiszeripari Főiskola diplomaosztó ünnepségét tegnap, csütörtök délután tartották a Csongrád megyei tanács nagytermében. Élelmiszeripari üzemmérnöki diplomát kapott 94 nappali és 16 levelező tagozaton végzett hallgató. Az okleveleket dr. Huszka Tibor, a főiskola élelmiszeripari karának igazgatója nyújtotta át. A 110 végzősből négyen jeles, egy hallgató, Petőcz Mária, pedig Vörös diplomát szerzett. A végzetek nevében Károlyi Tamás búcsúzott az iskolától, tanáraiktól és diáktársaitól.

SAKMAI KÉPZÉS A NEHÉZIPARBAN

Megjelent a nehézipari miniszter rendelete, amely egyenesen, összefoglalóan intézkedik a nehézipari szakmai képzésről, valamint a munkások és a középfokú végzettségű szakemberek továbbképzéséről. Meghatározza a képzés és továbbképzés szabályait, amelyek nemcsak a nehézipari ágazatra tartozó vállalatokra, trösztökre, intézetekre, egyesületekre és szövetkezetekre, ezek gazdasági társulásaira, hanem más ágazati vállalatokra is kiterjed. A különböző nehézipari munkakörben foglalkoztatott dolgozóira is kiterjed a képzési kötelezettség.

Valaki, valahol, valamikor megkérdezett egy idős svájci orvost, hogy mit tegyen az öregedő ember, ha sokáig akar élni. Erre az orvos azt válaszolta, hogy öregkorban félannyit kell enni, és kétannyit kell sétálni, mint fiatalok. Igaz-e és helyes-e ez az életelv, vagy nem, nem tudnám megmondani. És, mint az élet szeszélyességeinek az ismerője, az efféle axiómának szánt kijelentéseken nem is igen gondolkozom. Tény azonban az, hogy szeretek sokat járni, szeretek az emberi sorsot nyaldosó eseteken és eseményeken eltűnődni, és ott, ahol lehet és érdemes, az okoknak és az okozatoknak is szeretek utánanézni. Egyebekben kívül ez az oka annak is, hogy a villamost és a többi másfajta városi szállítóeszközöket csak akkor szoktam igénybe venni, ha sietnem kell, vagy ha a tél fagyja és a nyár melege fokozottabb óvatosságra készít. Így történt ma is.

Felszálltam egy villamosra, de az olyan zsúfolt volt, hogy semmiféle lehetőségem nem volt arra, hogy leülhessek, de mivel a középső ajtón szálltam fel, az sem volt keresztülvihető, hogy jegyet tudjak váltani. Mit tehettem tehát? Egyik kezembe vettem a jegy árát, a forintot, a másikkal pedig megmarkoltam azt az erősen körülhatárolt szakaszt, amely még szabad volt az alumínium rúdon. Álltam és vártam. Vártam, és közben azon gondolkodtam, hogy mi fog történni velem akkor, ha megjelenik az ellenőr, akiről

már előre feltételeztem, hogy nem fogja elhinni, hogy azért nincs jegyem, mert nem akartam váltani. Előre bizonyos voltam abban, hogy meg fog büntetni, mert egyszer már pontosan ilyen esetről kifolyólag megbüntettek, de nem az, aki járja a kocsi, hanem az elődje, és nem is itt, hanem annak idején, Újszegeden, a végállomáson. Akkor is a markomban ott volt a forint, mint most, és bele akartam dobni a pléhskatulyába, de mivel hátul szálltam fel, várnom kellett a végállomásig. Hiába. Szomorú jelenség, hogy vannak, akik nem hisznek az embernek, pedig vannak olyanok, akiknek lehetne hinni, és még hozzá sokan. De történt valami, ami legálább időlegesen félbeszakította ebbeli gondolataim fonálát. Ahogy a Széchenyi tér öregedő platánjai mellett elhaladva, a fák alatt üldögélő öreg nyugdíjasokat nézegettem, felállt a helyéről és átadta a helyét egy mosolygós arcú, 30 esztendő körüli fiatalember. Megköszöntem a kedves figyelemmel, és amikor már távozóban volt — de mi lesz a jeggyel — mormoltam halkán magam elé nézve.

Köszönet az ismeretlennek

És tovább tűnődtem azon, hogy vajon mi fog történni, ha találkozásom lesz az ellenőrrel. Vajon úgy fog-e történni minden, mint annak idején, Újszegeden, vagy átveszi az egy forintot, és mivel neki szabadabb az út a nagy tumultusban, mint nekem, megveszi a jegyet, és elhozza nekem. Ahogy ezen tűnődtem, megjelent az ismeretlen férfi, akiről azt hittem, hogy leszállyt, átnyújtotta a jegyet, és amikor felajánlottam neki a hivatalos viteldíjat, imígyen szólt hozzám: majd Tusnádfürdőn meg tetszik adni. És mivel megállónál voltunk, a kocsirol leszállt. Azóta is tűnődöm azon, hogy ki volt a kedves idegen, de hiába, nem tudok rájönni sehogy. Egyet azonban tudok, és ez az, hogy jól esett ez a végtelen udvarias aktus, mert mindig igaz a közmondás, hogy jobb ülni, mint állni, de különösen igaz akkor, ha az ember a hely tetejéről lefelé lépeget, amikor a távolság nyúlik, és az út, amely egykor kitaposott volt és sima — ahogy Tusnádon szokták mondani —, kezd göröncsessé válni...

Dr. Ábrahám Ambrus

KITÜNTETÉS

Bálint Sándort, a jeles szegedi néprajztudóst a napokban Győrffy István-emlékéremmel tüntették ki Budapesten.

MADÁRVÉDELEM

A Pilisi Parkerdőgazdaság ötödik éve foglalkozik szervezett madárvédelemmel. Többek között mintegy 2000 odút helyeztek ki az ezen a vidéken fészkelő mintegy 120. fajta madár védelmére. A természetvédelmi munkába bevonják a fiatalokat is: a Madártani Egyesülettel közösen ifjúsági madárvédelmi taborokat szerveznek. A fő program a Duna melletti madárvonulás megfigyelése, az ezzel kapcsolatos gyűjtési munka, a mesterséges odúk ellenőrzése.

„VALLATJÁK” A BALATONT

A Balatonon megkezdődött az ideji nyíltvízi tudományos kutatómunka. A szakemberek számos helyszíni vizsgálatot tartanak a tavon. A tihanyi biológusok például a haltáplálék-vizsgálatokkal elsősorban a süllő éhezéseinek okát szeretnék kideríteni. Beható vizsgálatot igényel a tó úgynevezett biomasszája, amelybe a legapróbb élőlények sok száz tonnányi tömege tartozik. Részben nyitott kérdés még az iszaposodás problémája is. A programban a víz- és üledékminőség vizsgálatán kívül szerepel a hullámszél, az áramlás irányának és az erőző méreteinek további kutatása. Kettőzött figyelemmel vizsgálják az algák szaporodását.

VEGYIPARI TERMÉKEK

A petrokémiai program megvalósításával az iparág rohamos fejlődésével, mind több petrokémiai eredetű vegyipari termék felhasználásával lehet számolni. A mennyiségi növekedéssel párhuzamosan kiszélesedik a felhasználási terület is. A termékek ésszerű és gazdaságos hasznosítására széles körű kutatómunkával készülnek fel; a Magyar Ásványolaj és Földgázkísérleti Intézet új osztályt hozott létre, az alkalmazástechnikai osztályt, amely többek között a petrokémiai ipar melléktermékeinek hasznosításával, a különböző gyaniták és paraffinok felhasználásával foglalkozik.

VILLANY- PÁSZTOROK

Új típusú villanypásztorok gyártásának technológiáját dolgozták ki a Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál, az Országos Állattenyésztési Felügyelőséggel együttműködve. Ehhez — a korábbi, nehézkesen kezelhető, vas- tag, súlyos rézhuzalok helyett — igen vékony rézvezeteket használnak fel, ezt a huzalt erősítésképpen rendkívül könnyű, szintetikus műanyag szállal sodorják össze. A sodratot élénk sárgára színezik, hogy az állatok kellő távolságról észrevegyék. Mindemellett a „pásztori” feladat lényegét a legelőn kifeszített huzalba vezetett gyenge áram látja el, amely a hozzáérő állatot apró ütésekkel riasztja, illetve tereli a megfelelő helyre. A Szegedi Kenderfonó mintegy félmillió méter ilyen villanypásztor-vezeték készítették — egyelőre kísérletképpen — 18 tisz-nek és állami gazdaság-nak.

Egyszerű

— Mondd, drágám, hogy van az, hogy te mindig ilyen sok pénzt kapsz a férjedtől?
— Igen egyszerű. Ha haragszom rá, azt mondom neki: visszamegyek a mamához, s ő azonnal ad pénzt útiköltségre.

Anyanyelvünk oktatásáról

Ismét Nyíregyházán rendezték meg az anyanyelv- oktatási napokat. A Besenyei György Tanárképző Főiskola látta vendégül többek közt Csongrád megye több, kiváló magyartanárát, szakfelügyelőjét, szegedi egyetemi és főiskolai oktatókat.

Bencédy József miniszteriumi főosztályvezető hangsúlyozta megnyitójában: nem véletlen, hogy az MSZMP által kijelölt négy, gyorsan fejlesztendő oktatási terület közül legfontosabbnak az anyanyelvi oktatás gyökeres megváltoztatását, korszerűsítését tekintjük. Szende Aladár, az OPI főiskolai tanára megjegyezte bizonyította: népünk műveltségét szintjét nem lehet tartósnak és véglegesen emelni az anyanyelvi műveltség emelése, korszerűsítése nélkül.

Az anyanyelvoktatási napok előadásai, megbeszélései, vitái bekapcsolódnak az 1978-ra kidolgozandó új tanterv előmunkálataiba. Ez az új tanterv különösen a középiskolában jelent majd komoly változásokat. Az anyanyelvi ismereteket beleágyazzák a nyelvről, mint általános emberi jelenségről szóló életről, léletről, történelmi és általános nyelvészeti összefüggésekbe. Ijesztőnek hangzik? Nyíregyházán is hallhattunk arról a sikeres oktatási kísérletről,

amely több középiskolában tanít nyelvtant úgy, hogy közben tájékoztatja a diákokat az információelmélet, a jeltan, a legmodernebb generatív grammatika bizonyos eredményeiről. A kísérleteket, az új eredményeket csak akkor lehet általánosítani, ha az általános iskola is többet ad az eddiginél. Rövidesen megjelenik a „helyesítési minimum”-ot tartalmazó kis kézikönyv, amely mintegy rendszerező kivonata lesz jelenlegi szabályzatunknak.

De a beszélt nyelvről sem feledkezhetünk meg! A ma még főként csak a főiskolákban folyó beszédtechnikai, beszédművelési oktatást egy tervezet kiterjeszti az általános iskolák mindkét tagozatára is. Az anyanyelv oktatásának reformja természetesen sokat jelent majd a szépirodalom oktatásának, a stilsztikának, a műelemzésnek is. Kísérőadások, korrekciótumok villantották föl ezeket a távlatokat.

Jó lenne, ha ennek a bizakodó szellemű rendezvénynek a hangulata kisugároznék az országban. Nemcsak egyetlen tantárgy oktatásának, hanem az általános oktatásnak, sőt még nem is csak az egyesített oktatás-nevelésnek az ügye ez. A jövőre teljesebb, szocialista emberé.

Dr. Török Gábor

Rendnek kell lenni!

— Felirom, mert csak halfogásra szól az engedélyel

Felvonók — futószalagon

A magasházak elterjedésével világszerte fokozódik az igény a megfelelő gyorsaságú személyliftet iránt. Korábban többnyire egyedi gyártásban készültek a felvonók, a mai szükséglet mellett viszont már nyugodtan rá lehet térni a sorozattermelésre.

Kevesen tudják, hogy egy közepes teherbírású és sebességű személyfelvonó is mintegy 1300 alkatrészből áll. Korszerű gyártástechnológiára és jó munkaszervezésre van szükség, hogy a folyamatos gyártás megvalósulhasson. A szovjetunióbeli Mogiljevben létesített korszerű felvonókészítő gyár, amely kezdetben évi négyezer, később 13 ezer személyliftet készít, mintá-üzemnek tekinthető. Főprofilja egy jól bevált konstrukció, a 320 kilogrammot, illetve négy személyt másodpercenként 0,71 méteres sebességgel szállító felvonótípus, amely 10–11 emeletes házak számára készül. Ajtói automatikusan záródnak, s ha valaki késve próbál be-

lépni a liftbe, az összezáródó ajtók ismét kinyílnak, ebből eredő baleset tehát nem fordulhat elő.

Rövidesen megkezdik az üzem a 15–16 emeletes épületek számára tervezett 1 m/mp sebességű személyfelvonók, és az 1000 kg teherbírású liftet sorozatgyártását is.

HEVES MEGYÉBEN ARATNAK

Csütörtökön Heves megyében megkezdődött az aratás. Elsőként a horti Kossuth Termelőszövetkezet 372 hektáros árpaföldjén értek be a kalászosok. Az egyik hatvanhektáros táblán nagy teljesítményű kombájnrt állítottak munkába. A horti Kossuth Termelőszövetkezetben jó gabonatermés ígérkezik: ősi árpából negyvenmázás termésre számítanak hektáronként, ez mintegy tíz mázsával több a tavalyinál.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szegedi városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik hétfő kivételével naponta, hétköznapokon 8. vasárnapokon 12 oldalon. — Főszerkesztő: F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. — Telefon: 13-535, 13-003. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zs. a. 24. — Index: 23-053. Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.